Kalėdų Dovanoms Kiekvienas Skirkime Po $1 Vilniečiams

Lietuvį pasitikėk savimi ir savo tautiečiais, o gyvenimas tau šypsosis. Visus žygius paremk kilniu žmoniškumu.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

New York Public Library 470 Fifth Ave.

Kiekvienas geros valios lietuvis privalo dirbti tautinius darbus. Svarbiausias lietuvybės palaikymui darbas—platinimas tautinės spaudos.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY DEC 21 1939 ASTOR LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

LIII. METAI. 290 (879) N. Telephone: EVergreen 7-7840 BROOKLYN, NEW YORK, ANTRADIENIS, 1939 M., GRU ODŽIO-DECEMBER 19 D. KAINA 3 CENTAI

ŠIANDIEN

Laiškas iš Vilniaus
Rūpinasi darbais
Darbininkai patenkinti

J. KROZE

Šiandien įdomūs laiškai iš Vilniaus. Vieną tokių laiškų šiomis dienomis gavome ir čia paduosime kelias ištraukas apie Vilniaus tvarkymasi ir ateities planus. "Patys vilniečiai, net lenkai, šiandien prisipažįsta, kad Vilniuje ir visame Vilniaus krašte vietinė administracija buvo nepaprastai 'išpūsta', valdininkų ir tarnautojų buvo keliolika kartų daugiau, negu ištikrųjų reikėjo. Bet nežiūrint viso to, viskas buvo daroma tarytum svetimomis rankomis".

"Didelio vargo ir skurdo varomi Vilniaus krašto darbininkai buvo verčiami pragyvenimo šaltinio ieškoti užsienyje ir dėl to tūkstančiais traukdavo į Latviją ir Estiją žemės darbams. Iš tų darbų grįžę jie gyvendavo beveik išimtinai iš pinigo ir pavasariui atėjus vėl dangindavosi į užsienį. Tokiu būdu darbininko ir žemdirbio gyvenimas buvo nepastovus ir be jokio užtikrinimo rytojui".

"Nors Vilniuje ir buvo pradėti šioki toki viešieji darbai, bet jie ėjo labai lėtai ir karts nuo karto visai sustodavo dėl pinigų trūkumo. Šiandien Lietuvai valdant Vilnių ir kraštą, pirmiausia pasirūpinta surasti vietiniams žmonėms pragyvenimo šaltinis. Vilniuje pradėta grįsti gatvės, taisyti valdiniai namai ir aplamai miestas pradėtas gražinti ir puošti. Ateityje numatyta daugybė kitų viešųjų darbų Vilniuje, kurie užtikrins keliolikai tūkstančių vietinių darbininkų darbus".

"Lietuvos valdžia pasirūpino, kad darbininkai nebūtų nuskriausti pereinamuoju zloto išėjimo iš apyvartos metu, ir darbdaviams tuojau įsakė darbininkams mokėti atgas litais. Šiandien darbininkas gavęs darbą Vilniaus krašte, jaučiasi sotus ir geidžia kad tik jam kada nors darbo nepristigtų. Tačiau yra vilčių, kad darbo problema pavyks Vilniaus srityje sutvarkyti taip, jog darbo norintiems jo niekad nepristigs".

"Be kitų viešųjų darbų Vilniaus srityje smarkiai pradėta kelių ir geležinkelių statybos darbai, prie kurių dirba apie pora tūkstančių darbininkų. Iš viso prie viešųjų darbų dabar dirba apie 4,000 darbininkų, visi yra Vilniaus srities nuolatiniai gyventojai. Reikia pastebėti, kad darbininkai savo darbą dirba noriai ir su dėkingumu Lietuvos valdžiai, kuri atėjo į kraštą nešdama su savim pagarbos jausmą kiekvienam darbui ir jo vykdytojui".

"Taigi, darbo Vilnius atgijo kartu su ta gaivia srove, kuri įsiliejo į Vilniaus srities gyvenimą po prisijungimo prie Lietuvos, nors po to dar ir labai nedaug laiko tėra praėję".

Iš to laiško, kuris neabejojamai yra patikėtinas, jau atrodo, kad Lietuva pirmiausia rūpinasi Vilniaus krašto darbininkų ir ūkininkų gyvenimu. Tai labai sveikas žinganis, kuris ne tik Vilniaus sričiai, bet ir visai Lietuvai laiduos saugumą, pastovumą ir ekonominę gerovę.

Į SUOMIJOS FRONTĄ SOVIETAI ATGABENO DIDELIUS KARO TANKUS

Per tris dienas mūšiuose sunaikinta 30 karo tankų, jų tarpe trys dideli 30 tonų tankai

HELSINKI, Suomija, gruodžio 18 d. — Suomijos kariuomenės vadovybė praneša, kad vakar rusų kariuomenė, sunkiosios artilerijos ir daugybės lengvųjų ir sunkiųjų tankų pagalba puolė visu frontu, tačiau visur buvo sutikti smarkia suomių ugnimi ir buvo priversti trauktis. Paskutinių dienų mūšiuose suomiai sako sunaikinę apie 30 rusų karo tankų, jų tarpe tris dideles 30 tonų slankiojančias tvirtoves, kurios pirmą kartą pasirodė Suomijos fronte. Kai kuriose vietose centralinėje Suomijoje rusai pasiekė apie 82 mylias į Suomijos teritoriją. Didžiausi mūšiai įvyko ties Lagodos ežeru, kur rusai labai nukentėjo. Nuo gruodžio 15 d. rusai pradėjo didelius puolimus Taipale upės bare, tačiau buvo atmušti su dideliais nuostoliais. Suomiai ir rusai koncentruoja daugiau kariuomenės šiaurinėje fronto dalyje.

RAGINA GYVENTOJUS GAUDYTI NACIŲ ŠNIPUS

PARIS, gruodžio 18 d. — Prancūzijos vyriausybė prašo visų Prancūzijos civilinių gyventojų, ypač ūkininkų, gaudyti nacių šnipus, kurie nuleidžiami Prancūzijoje iš lėktuvų. Iki šiol sulaikyta keletas tokių nacių šnipų, kurie sušaudyti.

LIETUVOS GELEŽINKELIAMS ATGABENAMI 6 NAUJI GARVEŽIAI

KAUNAS. — Geležinkelių Valdyboje praneša, kad netrukus Lietuvos geležinkeliams bus atgabenti 6 nauji, "Škodos" fabrikų pagaminti, garvežiai. Šie garvežiai jau seniau buvo pagaminti, tačiau dėl jų atgabenimo sugaišta tik dėl Vokietijos — Lenkijos karo metu išsprogdintų tiltų per Vislą. Vokiečiai šiomis dienomis jau yra davę laidimą garvežiams pervežti. Garvežiai netrukus bus atgabenti ir čia bandomi. Naujieji garvežiai yra pajėgūs, nes jie galės eiti per valandą apie 100 klm. greičiu, be to, galės traukti normaliai apie 400 tonų. Tokio pajėgumo garvežių iki šiol Lietuvos geležinkeliai dar neturėjo.

SUSIPAŽINS SU VILNIAUS SRITIES DURPYNAIS

VILNIUS. — Šiomis dienomis Miškų Departamentas su Vilniaus srities durpynų padėtimi ir jų eksploatacija susipažinti siunčia durpininkystės inspektorių inž. V. Taujenį ir durpininkystės techniką Skrolį. Vilniaus srityje esama nemažų durpynų, kuriuose buvo vykdoma rankinė ir mašininė durpių gamyba. Dar yra likę ir viena kita drupėms gaminti mašina, kurių tinkamumas darbui dabar bus Miškų Departamento durpininkystės specialistų patikrintas.

KANADOJE STEIGIAMA 67 KARO LAKŪNŲ MOKYKLOS

OTTAWA, Kanada, gruodžio 18 d. — Kanadoje aprūpinti visus kandidatus į karo lakūnus reikia įsteigti iš viso 67 karo aviacijos mokyklas, kurios dabar jau baigiamos įrengti. Karo lakūnų paruošimas Kanadoje kainuos apie $60,000,000.

VILNIUJE 3.000 EVANGELIKŲ

VILNIUS. — Vilniuje evangelikai turi dvi bažnyčias ir apie 3,000 parapijiečių. Vietos evangelikų delegacija lankėsi pas centro valdžios atstovus ir pareiškė visišką lojalumą Lietuvai ir džiaugsmą, kad tikrieji šeimininkai grįžo į Vilnių. Delegacija apsidžiaugė, kai jai buvo pareikšta, kad galės laisvai dirbti savo bažnyčios ir tikinčiųjų evangelikų labui. Vilniaus evangelikai jau pradėjo nuoširdų bendradarbiavimo darbą su organizuotais Lietuvos evangelikais.

MARIJAMPOLĖJE 16,000 GYVENTOJŲ

MARIJAMPOLĖ. — Pagal paskutiniuosius duomenis Marijampolės mieste yra: 16,000 gyventojų, 2,000 gyvenamų namų, 73 gatvės bendro ilgumo 33 klm., apie 18 klm. gatvių išgrįsta tašytais ir paprastais akmenimis, 8 pradžios mokyklos su 40 komplektų, 4 gimnazijos, mokytojų seminarija, 2 amatų mokyklos, 530 prekybos įmonių, 20 stambesnių pramonės įmonių, 16 kirpyklų, apie 20 gydytojų, 2 ligoninės, sveikatos punktas, 3 gydymo ambulatorijos ir kt. Marijampolės miesto ribos užima 700 ha. plotą.

NUMATOMA ATIDARYTI NAUJA ORO LINIJA

KAUNAS. — Iš atitinkamų įstaigų teko patirti, kad šiomis dienomis yra numatyta atidaryti naujo orinio susisiekimo linija. Vienos vokiečių bendrovės lėktuvai palaikysią orinį susisiekimą Berlynas — Kaunas — Maskva. Šiuo metu dėl šios orinio susisiekimo linijos atidarymo dar tariamasi ir patarimų rezultatai netrukus turį paaiškėti.

IŠLEIS NAUJUS VILNIAUS PAŠTO ŽENKLUS

KAUNAS. — Naujieji pašto ženklai specialiai Vilniaus grįžimui paminėti jau piešiami. Šie pašto ženklai bus su Gedimino atvaizdu, Vilniaus miesto ir Trakų vaizdais. Ženklai bus trijų rūšių, būtent: po 15 ct., po 30 ct. ir po 60 ct. Ženklų po 15 ct. yra numatyta išleisti 400,000, po 30 ct. — 400,000 ir ženklų po 60 ct. — numatyta išleisti 200,000. Ženklams piešinius gamina dail. Burba.

BIULETINIS

ANGLAI NUSKANDINO VOKIEČIŲ ŠARVUOTĮ

LONDON, gruodžio 18 d. — Anglijos Admiralitetas oficialiai paskelbė, kad anglų povandeninis laivas "Ursula" netoli Elbos upės žiočių nuskandino vokiečių karo laivą šarvuotį, 6,000 tonų "Kolno" tipo konstrukcijos. Laivas buvo nuskandintas pereitą ketvirtadienį, tačiau jo likimas nebuvo patikrintas.

NERAMUMAI RUSŲ KARIUOMENĖJE

COPENHAGEN, Danija, gruodžio 18 d. — INS žiniomis, vakar vienas Sovietų kariuomenės pulkas sukilo prieš savo politinius vadus, sušaudė savo politinį komisarą ir vėliau pasidavė į suomių nelaisvę.

URUGVAJUS SABOTAŽAVO VOKIEČIUS

MONTEVIDEO, Urugvajus, gruodžio 18 d. — Vokiečių karo laivo "Graf Spee" įgula, kuri sulaikyta Montevideo uoste, pareiškė, kad Urugvajaus vyriausybė sabotažavo vokiečius ir kliudė jiems pataisyti laivą. Kapitonas Hans Langsdorf pareiškęs, kad mūšyje su anglų laivais buvo sugadinta "Graf Spee" navigacijos įtaisai ir laivas dėl to turėjo būti sunaikintas.

LAIDONERIS ĮSPĖJA ESTIJOS GYVENTOJUS

TALLINN, Estija, gruodžio 18 d. — Grįžęs iš Maskvos Estijos kariuomenės vadas Gen. Laidoneris įspėjo Estijos gyventojus nuolatos budėti Estijos nepriklausomybės sargyboje. Jis pridūrė, kad pasaulinis karas dar neprasidėjo ir galima laukti didesnės karinės akcijos visoje Europoje.

DAUG ČIGONŲ DZŪKIJOJE

ALYTUS. — Dzūkijoje vis dar daug bastosi čigonų, ypač dabar rudenį. Vasarą juos tenka matyti tik stovyklaujančius, bet dabar, tai bastosi kaimuose ir pačiame Alytuje. Žiemą, čigonai laikosi tose vietovėse, kur dar kaimai neišskirstyti vienkiemiais. Kai kuriuose kaimuose gyvena po kelias čigonų šeimas. Atvykusieji iš SSSR pasienio pasakoja, kad ir čigonų nemažai atbėgo iš buvusios Lenkijos. Čigonės vaikščioja būriais iš kaimo į kaimą, varažina kaimo moterėlėms už ką jos kartais ir brangiai sumoka, nes bevaražydamos išvilioja brangesnius daiktus, o kai kada ir sauvališkai nukniaukia. Kai kurie ūkininkai be čigonų nemoka arklių sumainyti. Nukentėjusieji prašo čigonus tvarkyti.

DIDELĖ STATYBA MARIJAMPOLĖJE

MARIJAMPOLĖ. — Marijampolėje dar tebevyksta trobesių statyba. Keliolika naujų namų baigiami galutinai įrengti ir dar šiemet numatoma apgyvendinti. Viešoji statyba, kuri šiemet buvo iš viso maža, dabar beveik visiškai sustojusi. Didžiųjų pastatų — ligoninės, šaulių namų ir parapijos salės — statyba atidėta kitiems metams.

VOKIEČIŲ KARO LAIVAS "ADMIRAL GRAF SPEE" NUSKANDINTAS NETOLI LA PLATE UPĖS ŽIOČIŲ

SUOMIJA PRAŠO GINKLŲ IR AMUNICIJOS

HELSINKI, Suomija, gruodžio 18 d. — Suomijos prezidentas per radiją kalbėdamas padėkojo visoms valstybėms ir materialę ir moralę paramą, tačiau pareiškė, kad Suomijai reikėtų duoti pagalbą ginklais, karo pabūklais ir amunicija, kuri būtina Suomijai, jeigu ji nori sulaikyti Rusijos kariuomenės veržimąsi giliau į suomių kraštą.

NACIAI PASIRUOŠĖ ŽYGIUOTI Į LUKSEMBURGĄ

LONDON, gruodžio 18 d. — Reuterio žiniomis, Luksemburgo pasienyje vokiečiai koncentruoja daugiau kariuomenės ir, sakoma, rengiasi užpulti Luksemburgą. Tuo reikalu Luksemburgo vyriausybė tarėsi net visą naktį.

GRIEŽTAI BAUDŽIA PASITRAUKUSIUS IŠ DARBO

TILŽĖ. — Griežtai baudžia pasitraukusius iš darbo, nes karo metu, kaip kitose Vokietijos vietose, taip ir Rytprūsiuose stinga darbininkų. Darbininkas, nors ir gautų samdytojo sutikimą, iš darbo gali pasitraukti tik gavęs apygardos darbo įstaigos vado leidimą. Vienas darbininkas dvejus metus tarnavo bernu pas Klaipėdos krašto ūkininkus. Paskutinę sutartį su vienu dvarininku buvo pasirašęs, įsipareigodamas dirbti ligi 1940 m. balandžio 1 d. Bet užėjus karui norėjo grįžti į Lietuvą. Samdytojas sutiko, išdavė pažymėjimą, kad tokiam darbininko norui neprieštaraująs ir dėl sutarties ligi galo nevykdymo jokių pretenzijų nereiškiąs. Tačiau darbo įstaigos vadas tai sužinojęs iškėlė bylą ir Klaipėdos teismas tą darbininką nubaudė 4 mėnesiais kalėjimo. Iš kitos pusės yra ir suvaržymų darbininkams iš Lietuvos pasilikti Klaipėdos krašte ar kitose Rytprūsių vietose. Visi kilę iš Lietuvos darbininkai, norį toliau pasilikti ir gauti darbo, turi iš Lietuvos konsulato Klaipėdoje gauti užsienio pasą.

Anglai pabėgėliams iš Lenkijos šelpti paskyrė 100,000 svarų sterlingų

KAUNAS. — Kaip iš Lietuvos Raudonojo Kryžiaus teko sužinoti, Anglijos parlamentas šiomis dienomis paskyrė 100,000 svarų sterlingų šelpti Lenkijos pabėgėliams, dabar esantiems Lietuvoje, Vengrijoje ir Rumunijoje. Kiek iš tos sumos teks reikalams pabėgėlių, esančių Lietuvoje, tuo tarpu dar nežinoma.

Muzikos konservatoriją ir dailės mokyklą kels į Vilnių

KAUNAS. — Teko patirti, kad nuo kitų metų rudens iš Kauno į Vilnių perkels muzikos konservatoriją ir dailės mokyklą. Žiemos ir vasaros metu bus sutvarkyti visi tie reikalai, kurie liečia abiejų mokyklų perkėlimą ir tinkamą įkurdinimą naujoje vietoje.

"Graf Spee" nuskandintas 25 pėdų gilumoje; įgula nuo laivo nukelta akivaizdoje anglų karo laivų

MONTEVIDEO, Urugvajus, gruodžio 18 d. — Gruodžio 17 d. apie 6 valandą vakare Vokietijos karo laivas "Admiral Graf Spee", kuris kovoje su trimis anglų karo laivais sunkiai nukentėjo ir buvo priverstas ieškoti laikinos prieglaudos Montevideo uoste, išplaukęs apie tris mylias iš Montevideo uosto buvo susprogdintas ir nuskandintas 25 pėdų vandens gilumoje. Laivo įgula visa išsigelbėjo. Tokiu tragingu būdu baigė savo dienas vienas iš geriausių ir stipriausių Vokietijos karo laivų.

Kaip žinoma "Admiral Graf Spee" į Montevideo buvo atlydėtas dviejų anglų karo laivų šarvuočių "Ajax" ir "Achilles" vėliau atvyko anglų šarvuotis "Cumberland" ir prancūzų kapitalinis laivas "Dunkerque", kurie sustojo keleta mylių nuo Urugvajaus pakraščių ir laukė išplaukiančio "Graf Spee". Tuo tarpu tarp Vokietijos vyriausybės ir Urugvajaus vyriausybės ėjo derybos dėl laivo buvimo Montevideo uoste. Vokiečiai prašė leidimo laivui pasilikti ilgesniam laikui neutraliuose vandenyse, kad laivas galima būtų pataisyti, tačiau Urugvajaus vyriausybė sutiko laivui leisti pasilikti Montevideo uoste tik 72 valandas. Nors per tą laiką laivas buvo taisomas, tačiau atrodo, jog nepavyko jis taip pataisyti, kaip vokiečiai norėjo.

"Graf Spee" laivo kapitonas keleta kartų kalbėjo telefonu su Berlynu, sakoma, su pačiu Vokietijos Kancleriu Hitleriu, nuo kurio gavęs instrukcijas laivą sunaikinti, jeigu nėra galimybės jo išgelbėti.

Po pasikalbėjimo su Hitleriu vakar pavakare "Graf Spee" pasuko atvirų jūrių linkui ir buvo manoma, kad jis plauks Argentinon, tačiau laivas išplaukęs apie tris mylias nuo La Plate upės žiočių staiga sustojo ir prie laivo privažiavo maži laiveliai, į kuriuos buvo kraujamas iš "Graf Spee" laivo jūrininkų turtas ir manta. Po to, akivaizdoje tūkstančių žmonių, kurie žiūrėjo išplaukiančio laivo, staiga laive įvyko didelis sprogimas, vėliau kiti sprogimai ir laivas pradėjo skęsti. Laivas nuskendo negiliame vandenyje, apie 25 pėdų gilumoje. Jo viršutinė dalis dar ir dabar kyšo iš vandens. "Graf Spee" laivo įgula buvo perkelta ant vokiečių prekybinio laivo, kuris visą laiką sekė "Graf Spee", bet jį sulaikė Urugvajaus karo laivai ir gražino į Montevideo uostą. Dalis "Graf Spee" įgulos bus internuoti Urugvajuje, o kita dalis išvyks į Argentiną, vėliau į Vokietiją. "Graf Spee" vadas kap. Langsdorf kaltina Urugvajaus vyriausybę, kad nedavė laiko laivą tinkamai pataisyti. Esą, per 72 valandas negalima buvo laivo tinkamai pataisyti, kad jis galėtų pasprukti nuo anglų karo laivų.

LONDON, gruodžio 18 d. — Oficialėmis žiniomis, iki šiol kare su Vokietija anglai neteko 464 lakūnų, jų tarpe buvo dviejų moterų lakūnių vardai.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Žemės reforma Vilniaus krašte

KAUNAS, gruodžio 15 d. — Seimas priėmė įstatymo, žemės reformai Vilniaus krašte pravesti.

Lietuvos Vyr. Štabo viršininkas išvyko į Rygą

KAUNAS, gruodžio 15 d. — Vyr. Štabo viršininkas div. generolas Pundzevičius išvyko revizituoti Latvijos gen. Štabo viršininką.

Steigiamas Pramonės Bankas

KAUNAS, gruodžio 15 d. — Lietuvoje kreipiama daug dėmesio tinkamai remti ir kredituoti pramonę. Tam tikslui šiuo metu steigiamas Pramonės Bankas.

Amerikos lietuvių aukos vilniečiams šelpti

NEW YORK, gruodžio 16 d. — Į Generalinį Konsulatą jau suplaukė Amerikos lietuvių aukų vilniečiams $3,031.66.

TURKAI IŠTREMIA 107 VOKIEČIUS

ISTANBUL, Turkija, gruodžio 18 d. — Turkijos vyriausybė sulaikė 107 vokiečius nacius, kurie Turkijoje skleidė nacių propagandą. Taip pat konfiskuotas vokiečių laikraštis "Turkische Post", kurio redakcijoje rasta daugybė propagandinės literatūros.

PRADĖJO DIRBTI VALSTYBINIS TABAKO FABRIKAS

VILNIUS. — Vilniuje, be kitų įmonių, gauta ir buv. Lenkijos valstybinis tabako fabrikas. Fabrikas dabar yra Lietuvos Finansų Ministerijos žinioje, laikomas valstybiniu Lietuvos tabako fabriku. Šiomis dienomis fabrikas jau pradėjo dirbti ir dirba pilnu tempu. Šiuo metu fabrikas gamina rūkomąjį tabaką ir papirosus.

ŽEMĖS ŪKIO DARBININKAMS PASIŪLYTA IŠSIKELTI IŠ VILNIAUS

VILNIUS. — Vilniaus mieste ir jo srityse yra dar daug bedarbių. Jų skaičių mieste didina žemės ūkio darbininkai, kurie yra atbėgę į Vilnių. Atitinkamos įstaigos Vilniuje organizuoja viešuosius darbus ir tuo būdu aprūpina dalį darbininkų. Kita dalis darbininkų yra šelpiama. Šiomis dienomis savivaldybės įstaigos žemės ūkio darbininkus pradės registruoti. Suregistruotiems darbininkams bus pasiūlyta išsikelti į kitas Lietuvos sritis, ypač į tas, kuriose jaučiamas trūkumas darbininkų lauko darbams. Sutvarkius miesto bedarbių klausimą ir suorganizavus provincijos savivaldybes, darbininkai bus registruojami ir kitose Vilniaus srityse.

LITHUANIAN DAILY UNITY

VIENYBĖ

Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:

Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje:

Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėn.	$0.75

Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

S. E. Vitaitis — Redaktorius.
A. S. Trečiokas — Prezidentas.

RUSIJA PRIE GĖDOS STULPO

Tautų Sąjunga vienu balsu pasmerkė Sovietų Rusiją, kaipo nepateisinamą agresorių prieš Suomiją, ir prašalino ją iš savo narių tarpo. Tai pirmas tokis atsitikimas visoje Tautų Sąjungos istorijoje.

Tiesa, silpnesnės valstybės, bijodamos Sovietų keršto, susilaikė nuo balsavimo. Nebalsavo ir Pabaltijo valstybės: Lietuva, Latvija ir Estija, kurias Sovietai šiandien jau "globoja." Bet būdingas tas faktas, kad nė viena valstybė neužtarė Sovietų Rusijos ir iš 43 valstybių nė viena nebalsavo prieš rezoliuciją, pasmerkiančią Sovietų agresiją.

Gali kaip kas nori manyti apie Tautų Sąjungą, galima net ją skaityti bereikšmiu faktoriumi tarptautinėje politikoje, bet faktas pasilieka faktu, kad 43 valstybių vardu be jokio pasipriešinimo Rusija pripažinta agresorium prieš silpnesnes valstybes. Sovietų Rusijai suduotas labai skaudus moralis smūgis, kuomet ji išspirta lauk iš kultūringų valstybių šeimos.

Akyvaizdoje Sovietų Rusijos vadų garsių tikrinimų, kad jų valdoma Sovietų valstybė yra gynėja ir palaikytoja mažųjų valstybių nepriklausomybės ir pasaulio taikos, dabar Rusija ir jos vadai viso pasaulio akyse prikalti prie gėdos stulpo.

KIEKVIENO LIETUVIO PAREIGA

Besiartinant bent žymiausiai metų šventei — Kalėdoms — kiekvienas sąmoningas lietuvis turėtų parodyti geros valios jausmą lietuvybės palaikymo reikalu. Juk ir Kalėdų šventė skaitoma geros valios parodymo ir žmoniškumo pareigų prisiminimo šventė.

Kiekvienas lietuvis turėtų prisiminti pirmiausia lietuviško žmoniškumo pareigą ir visas reikalingas Kalėdų šventei reikmenis pirkti pas savo tautiečius biznierius. Ypač tie lietuviai biznieriai užsitarnauja kiekvieno doro lietuvio paramos, kurie remia lietuviškus visuomeninius darbus, kurie palaiko lietuvių spaudą, lietuvių draugijas ir visą lietuviškąjį tautinį ir kultūrinį judėjimą. O kitokių biznierių vargiai lietuviai turi.

Taip pat lietuvių paramos užsitarnauja ir tie kitataučiai biznieriai, kurie skelbiasi lietuvių laikraščiuose ir tuo gelbsti lietuvių spaudą ir kitus kultūrinius darbus palaikyti. Tokie kitataučiai biznieriai turi teisę tikėtis lietuvių paramos.

Mes raginame mūsų dienraščio skaitytojus ir draugus pirmiausiai remti tuos lietuvius biznierius, kurie skelbiasi VIENYBĖJE. Sekanti vienybiečių paramą užsitarnauja tie kitataučiai biznieriai, kurie per ištisus metus skelbiasi mūsų dienraštyje. Visi sąmoningi lietuviai privalome parodyti tiek geros valios ir tautinio susipratimo, kad besiartinančios Kalėdos visiems būtų linksmos ir malonios.

VAKARŲ FRONTE ESANČIOS KARO PAJĖGOS

Bene didžiausią pasaulio dėmesį dabartinio karo eigos atkreipia ir vėl garsusis Vakarų frontas. Juk Vakarų fronto vardu yra parašytos ištisos eilės knygų, sukurta žymių rašytojų romanai. Čia gavo progos savo gabumą ir narsumą parodyti pereitojo Pasaulinio karo vadai ir karo strategijos žinovai. Ten juk iškilo vardai ir drąsuolių, 1914-18 metų didvyrių...

Aiškiai yra žinoma, kad ir dabartinio karo likimas bus išspręstas Vakarų fronte, kaip kad ir pereitasis Pasaulinis karas. Šiuo metu suspiestos priešininkų karo pajėgos fronto laukuose, požeminėse tvirtovėse ir kitose įsitvirtinimų vietose tik apytikriai yra žinoma. Yra daug spėliojimų, net gana mistinių apie šių dienų Vakarų frontą. Yra rišama daug keistų spėliojimų apie priešininkų karinius sumanymus, ofensyvų planus ir strateginius pasiruošimus ir puolimus. Jeigu nežinoma tamsa buvo aptrauktas anų metų Didysis karas, kuris atnešė žmonijai neįkainuojamų materialių ir dvasinių nuostolių, tai šis karas yra dar paslaptingesnis ir tiesiog keistas.

Šiandieninio Europijinio karo sekėjai ir karo žinovai spėja, kas vienoje pusėje francūzų ir anglų, o kitoje — vokiečių karinės pajėgos maždaug yra lygios. Apskaičiuojama, kad vienoje ir kitoje pusėje maždaug yra sutraukta po 90 divizijų kariuomenės. Jos apginkluotos moderniškiausiomis paskutinių dienų ginklo priemonėmis, kurių technika yra pati naujausia. Dabartinio Vakarų fronto ilgis yra 230 kilometrų, tai gana trumpas ir mažas plotas tokiai milžiniškai kariuomenei. Žinoma, jos paslėptos Maginot ir Siegfriedo linijų požemiuose.

Pereitojo karo istoriniai dokumentai sako, kad vokiečiai Prancūzijoje turėjo sutraukę 192 pėstininkų divizijas ir 3 mišrias kitas brigadas. Tai buvo veik pusketvirto milijono karių. Sakoma, kad alijantų kariuomenė buvo 30 divizijų mažesnė, negu vokiečių. Tik 1918 metų vasarą karo jėgų santykiai žymiai pasikeitė. Alijantai turėjo 203 divizijas, vokiečiai 208 divizijas. Alijantų pusėje buvę daug daugiau ginklų. Bet aiškiai yra žinoma, kad mažai tetrūko, jog vokiečiai galėję karą vakaruose laimėti. Ypač pagarsėjo 1918 metais garsus Pikardo mūšis. Tame mūšyje ypač anglai buvo smarkiai apdaužyti.

Aiškiai yra žinoma, kad kariaujančios šalys nėra patenkintos savo kariuomenių skaičiumi. Karo jėgas jos didina lenktyniuodamos. Žinoma, jėgos yra didinama pagal krašto galimybes ir išteklius. Karo dalykų specialistai spėja, kad iki ateinančios vasaros vokiečiai bus paruošę 160 divizijų kariuomenės. Bet sakoma, kad anglų ir francūzų divizijos būsiančios dar didesnės. Karo lėktuvų skaičiumi esą priešininkai yra lygūs, bet juk dabar už grynus pinigus Amerika anglams ir francūzams gamina lėktuvus ne dešimtimis, bet šimtais ir tūkstančiais. Tačiau niekas negali pasakyti ką ateitis nulems.

Ateitis gana miglota ir sunkiai išsprendžiama. Pagyvensime, patirsime. Šiandien spręsti ką gali padaryti nusigyvenusi politika ir galvosena, yra gana abejinga.

Petras Juknys.

IMPERIALISTINIS KARAS

Vokietijos pusėn stojusi Maskva savo poelgį teisina tvirtinimu, būk dabartinis karas esąs imperialistinis. Jo tikrasis tikslas yra Anglijos ir Prancūzijos pastangos apginti savo kolonijas nuo Vokietijos, todėl darbo klasei šis karas neremtinas. Kuo greičiau bus pasirašyta taika, tuo žmonijai būsią geriau. Šitą minties liniją dabar ir varo visi komunistai, įimant ir mūsiškius.

Ši linija jiems visai **nauja.** Dar visai neseniai (rugsėjo 14) Anglijos komunistų partijos vadas Pollitt pamflete rašė:

"Komunistų partija karą remia, nes tiki, jis teisingas karas, kurį privalėtų visa darbo klasė ir visi demokratijos draugai remti. Stovėti šio karo nuošalėje ir tik revoliuciniais žodžiais svaidytis, kuomet fašistai žvėrys Europą drasko, būtų išdavybė visko, ką mūsų protėviai iškovojo savo kovoje prieš kapitalizmą".

Sovietijos ministrų pirmininkas, Molotovas, aną dieną pareiškė, kad stengtis karu nugalėti hitlerizmą yra "kvaila ir kriminališka". Jis pamiršo ne tik rusų pastangas ginklu remti ispanus kovoje prieš fašizmą, bet ir šiuos anglų komunistų vado Pollitt žodžius:

"Anglijos darbininkai į šį karą stojo nugalėti Hitlerį, nes Vokietijos pergalė reikštų fašizmo užmovimą nugalėtoms valstybėms".

Rugsėjo 14-tą Pollittas, Prancūzijos komunistų vadas Thorez ir visi kiti komunistų vadai (ir mūsiškiai) galvojo, kad šis karas teisingas ir darbo klasei remtinas. Bet spalių 7 d., Maskvai gaires pakeitus, Anglijos komunistų partija pareiškė:

"Šis karas nėra teisingas apsigynimo karas, bet neteisingas ir imperialistinis karas, kuriame Vokietija ir Anglija kovoja dėl savo imperialistinių tikslų, dėl kolonijų, ir galios pasaulį valdyti".

Ir šitą mintį dabar visi komunistai visur aklai kartoja, iki Maskva vėl neįsakys kalbėti kitaip. Tačiau, sakysime, kad ji teisinga. Sakysime, kad Anglija ir Prancūzija kovoja už savo valstybių ir kolonijų sveikatą. Kas čia blogo? Ar anglų ir prancūzų darbininkams bus geriau gyventi po nuoga Vokietijos fašizmo letena, negu po savo valdžiomis, kurios, visgi, duoda teisę balsuoti ir ją išrinkti? Ar bus Kanadai, Australijai, Pietų Afrikai geriau po Vokietijos nagu gyventi, negu po Londono?

Paimkime ir mažas valstybes. Kas sunaikino Austriją, Čekoslovakiją, Klaipėdą, Lenkiją? Ne imperialistinė Anglija, ar Prancūzija. Kas įvedė savo ginkluotus kareivius į Lietuvą, Latviją ir Estiją? Ne imperialistinė Anglija ar Prancūzija. Kas puolė Etiopiją ir Albaniją? Ne Anglija ir Prancūzija. Kas puolė Suomiją? Vėl — ne Anglija ir ne Prancūzija. Kas sunaikino darbo unijas ir visuomeniškus kooperatyvus? Vėl — ne Anglija ir ne Prancūzija.

Tokiu būdu, ir darbo klasės atžvilgiu, ir mažų valstybių atžvilgiu, **šį karą jokiu būdu neturi laimėti Vokietija.** Sau pasiimtuose kraštuose rusai gana nežmoniškai elgiasi, tačiau tą, ko vokiečiai Lenkijoje ir Čekoslovakijoje net žvėrišku pavadinti būtų peršvelnu. Nežiūrint kaip bloga anglų valdomoje Indijoje, ar Palestinoje, vistiek vokiečių valdomoje Lenkijoje ir Čekoslovakijoje šimtąsyk blogiau.

Kas kardą pakelia, tas nuo jo žus. Kas pliką galią garbina ir su niekuo nesiskaito, tam joks susipratęs žmogus negali pritarti, Maskva, ar ne Maskva. Jei komunistai atvirai pasakytų, kad ką dabar Maskva daro išeina iš jos valstybinių reikalų politikos, kurią seniau tokia pat kryptimi varė caras Petras ir carienė Katarina, tai būtų galima sakyti, kad komunistai galvoja ir supranta, ką sako. Bet kada jie pasakoja, kad Maskva elgiasi, kaip darbo klasei ir žmonijos kultūrai reikalinga, tai tik verčia kiekvieną protaujantį žmogų nusišypsoti ir apgailėti negyvų kaukuolių partijos narius.

Vyt. Širvydas

— Leningrade atidaryta vienintelė Sovietų Sąjungoje patentų biblioteka, kurios spintose saugoma apie 6,000,000 patentų ir išradimų aprašymų, gautų iš visų kraštų.

— "Žuvies" bendrovė Palangoje steigia žuvies apdirbimo fabriką.

— Tenka patirti, kad Lietuvos vokiečiai būsią apgyvendinti Dancigo ir Gdynės srityse vietoje iškeltų lenkų.

— Vilniaus srityje įsteigta 27 viešosios policijos nuovados, tarp kurių 20 pirmos eilės ir 7 antros eilės.

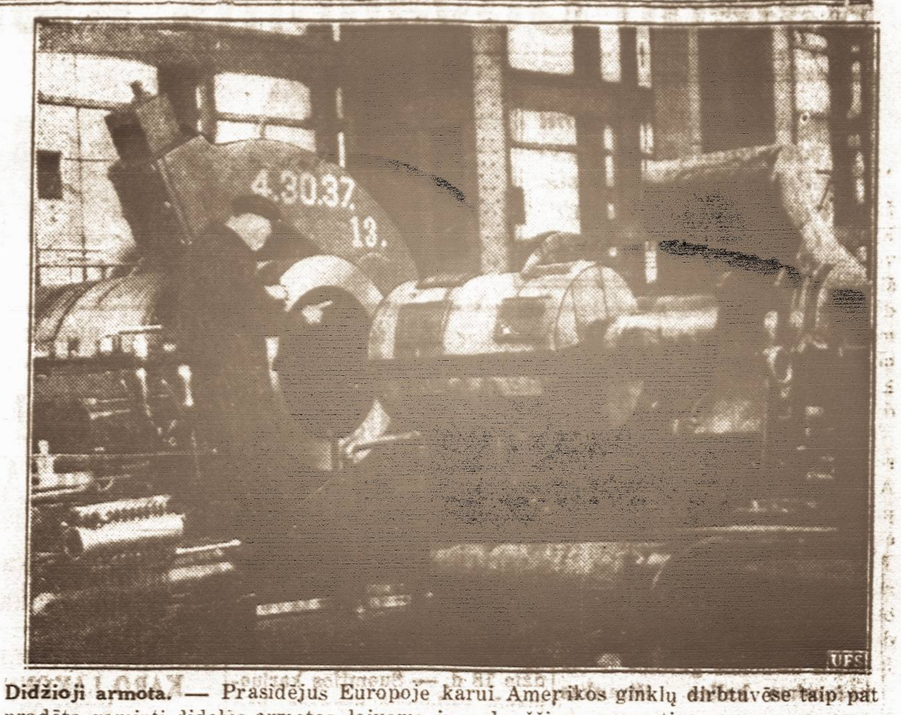

Didžioji armota. — Prasidėjus Europoje karui Amerikos ginklų dirbtuvėse taip pat pradėta gaminti didelės armotos laivams ir pakraščiams saugoti.

PUNSKAS BUVO "NEPRIKLAUSOMA RESPUBLIKA"

Punskas mažutis okupuotos Suvalkų Dzūkijos miestelis pačiame Lietuvos pademarklinyje. Punske ir apylinkėse gyvena patriotingi lietuviai dzūkai. Lenkų okupacijos metu Punsko parapijos dzūkai, kaipo nepasiduodanti lenkinimui lietuviai, kentėjo nežmoniškus lenkų persekiojimus.

Punskas turėjo ir apie 300 žydų, kurie visuomet moka prisitaikyti prie aplinkumos. Bet žydų pasielgimas Punske ir kartą įrodo, kad Lietuvos žydais pasitikėti neįmanoma. Jie gerinasi prie lietuvių, kai jiems bet kokis pavojus grūmoja, bet kai pasirodo už lietuvius galingesnis, tai žydai lietuvius niekina ir bėga prie kitų. Kai galingesnių globos netenka, vėl laižosi prie lietuvių. Tur būt jau tokis Lietuvos žydų būdas.

Punskui teko būti ir "nepriklausoma valstybe" kai Lenkija sugriuvo. Apie šį įvykį žemiau perspausdiname Lietuvos Žinių korespondento pasakojimą, kuris yra gana įdomus ir būdingai nušviečia lietuvio sumanumą.

Kada prasidėjo vokiečių lenkų karas, varžtai kiek atsileido. Tačiau ir tada valdininkai iš papratimo keikė lietuvius, o rekvizicija lietuvių sodybas labiau palietė, negu lenkų. Taip pat ir mobilizuoti vyrai, kurie pasivadino lietuviais, atsidūrė ties Varšuva, ties Modlinu ir pirmose pozicijose, o lenkų dauguma liko saugoti sieną su Lietuva ir vietinėse įgulose, užėmusiose pozicijas Vokietijos pafronte.

Suprantama, kad Punske lietuviai nejautė simpatijų kovojančiai Lenkijai. Šitas kraštas norėjo grįžti į Lietuvą, o jei to nėra, tai jam nesvarbu, kas čia šeimininkaus.

Vis tik žmonės nustebo, kai lenkų kariuomenė iš čia pasitraukė, o vokiečiai nei žingsnį nepažengė į Suvalkų kraštą. Tačiau nustebimas buvo trumpalaikis, pirmasis susiorientavo Punskas, iškėlė lietuvių trispalvę, apginklavo vietinę miliciją, susiorganizavo savivaldybę.

Laukimas buvo trumpas, tačiau tos dienos pavirto ilgais metais. O čia "valstybei", norinčiai grįžti į Lietuvą, bet jau nepripažįstančiai senųjų valdovų, reikia žiūrėti tvarkos, reikia rūpintis piliečiais... Vis tik tvarka buvo pavyzdinga. Milicija, sudaryta iš likusių ir persirengusių lietuvių kareivių, tarnavusių lenkų kariuomenėje, iš jaunesnių ir senesnių valstiečių, likvidavo bepasireiškiantį plėšikavimą, sudraudė vietos lenkus nuo įsišokimų prieš žydus ir kt., o tuo tarpu "centriniai valdžios organai" — savivaldybė aprūpino piliečius druskos ištekliais, kontrabandos keliu gavusi druskos ir kt. svarbių produktų iš Lietuvos.

Penkias dienas kabojo mieste lietuvių trispalvė, o šeštą dieną ties Punsku pasirodė sovietai, ir vietos žydai, kurie nepaprastai greitai pasidarė "raudoni", nuplėšė vėliavą, ėmė juoktis iš lietuvių ir lenkų.

Tačiau sovietai čia neilgai truko, ir jų vieton atėjo vokiečių kariuomenė, kuri iki šiol dar šeimininkauja kraštę; vokiečiai čia taip pat rado lietuvių trispalvę vėliavą. Punske žmonės su pasididžiavimu šneka, kad Seinai pasekė Punsko pavyzdžiu ir išsipuošė lietuvių tautiškomis vėliavomis.

Niekad Punsko miestelis nebuvo ypatingai judrus, gyvas, tačiau dabar jis atrodo, tarytum išmiręs. Prieškariniais laikais čia gyveno daugiau, kaip 300 žydų. Dabar tie žydai jau iškraustyti į Liublino apylinkes ir dalis susitelkusi Lietuvos pademarklinijy, norėdama pabėgti į Lietuvą. Kada į Punską ėjo sovietai, žydai nuplėšė lietuvių vėliavą ir grasino zakristijonui; kada atėjo vokiečiai, žydai vėl gerinosi lietuviams ir dainavo kartu su lietuviais lietuviškas dainas.

Kada aš susitikau ties Punsku su išvykstančių žydų būriu iš 50—60 galvų, aš gerokai nustebau: šitie žydai, gyvenę Lenkijos valdžioj, visi kalba taisyklingiau už Lietuvos miestų žydus lietuviškai, tuo tarpu iki šiol Lietuvos miesteliuose: Aukštadvaryj, Onuškyj, Semeliškėse žydai šneka net tarpusavyj tik žydiškai, lenkiškai arba rusiškai. Šitai daug pasako apie Punsko lietuvių lietuviškumą.

V. Dav.

TRUMPAI ĮVAIRIAIS KLAUSIMAIS

Valstijos bus vieningos

Jungtinių Valstijų sekretoriaus padėjėjas A. A. Berle, pareiškė, kad Amerikos žemyno 21 respublikinės valstybės laikysis vieningumo. Šiaurės ir Pietų Amerikų valstybės nedasileis bi kuriai Europos valstybei arba valstybėmis grūmoti karo užpuolimu.

Pasako jo, abiejų Amerikų valstybės po vienai atskirai nebus pagautos būčiuje, taip kaip tas atsitiko Europoje su mažesnėmis valstybėmis. Visos valstybės bus pasiruošusios kariauti iš vieno, jei tik bile kurį laiką pavojus gręstų iš Europos pusės.

Gali būti ir keista

Atsimenant kai Hitleris ir Stalinas neperseniai pasirašė "nuoširdaus" draugiškumo sutartį ir prie to dar ir pridėjo prekybos mainą jų tarpe vykdyti, tai Anglija nenusileisdama tokiems įvykiams ir ji paskubėjo sudaryti prekybinę sutartį su "garsiuoju" Stalinu.

Anglai apsiėmė prisiimti daugybę medžio medžiagos, kiek tik Stalinas jiems galės pristatyti, o anglai iš savo pusės Stalinui pristatys gumos ir skardos.

Bet Stalinas gaudamas iš Anglijos tą visą gumą ir skardą ar tik greičiau neperduos Hitleriui, kuriam tos medžiagos labai daug pritrūksta, ir atgal tiesiog atkreipiant tą pačią medžiagą anglų žudimui.

Atrodo lenkai savinasi

Boston Post sporto aprašytojas Ed. Gorski, numatomai po jo rašymo įtaka lietuvių sulenkėjusias pavardes priskiria prie lenkų sustatyto futbolo lošimo jaukto.

Manau Bostone gyvenantieji lietuviai turėtų daugiau atydos į tai atkreipti, ir tam lenkelini reikėtų prirodyti, kurie tikrai yra "litvinai". Manau, kad iki šiam laikui Gorskis jau turėtų labai gerai pažinti lietuvius, nes dabar Europos žemėlapyje lietuviai nuo lenkų jau labai gerai atskirti ir dar su labai geru prirodymu, kur dabar randasi Lietuva, o kur randasi Lenkija.

Vincas J. Vyšnius

— Šiam karui prasidedant įvairiose Europos vietose buvo per 1,200 Amerikos laikraštininkų.

— Varšuvoje pasirodė choleros epidemija ir dėl to su Varšuva laikinai nutrauktas bet koks susinešimas.

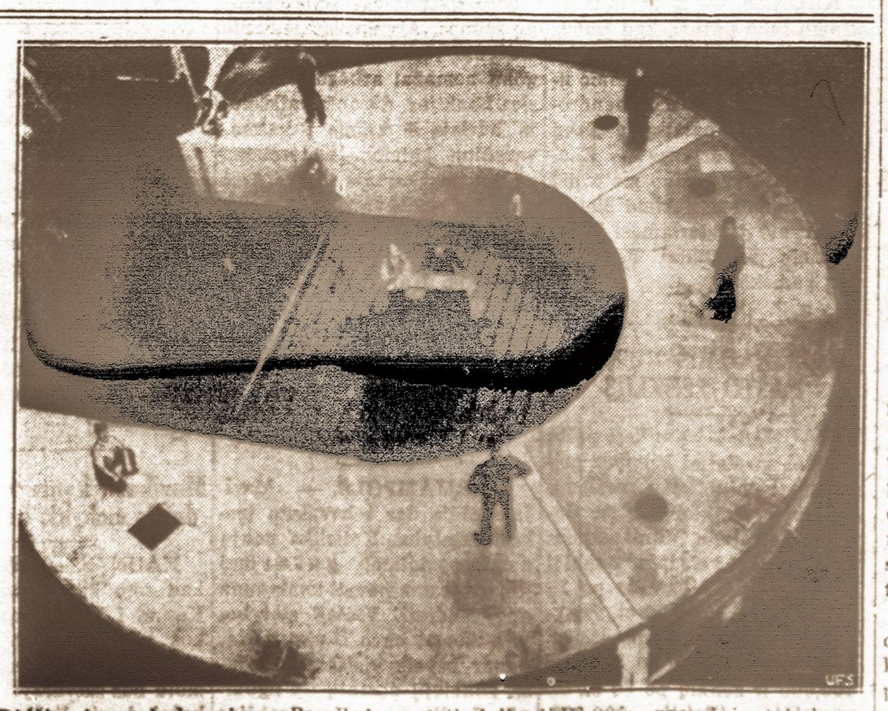

Didžiausiam teleskopui. — Paveikslė matyti dalis didžiausio pasaulyje teleskopo, kuris bus baigtas statyti 1940 metais. Teleskopas statomas Mount Palomar kalne, Kalifornijoje.

MOTERŲ PASAULIS

Veda Ieva Trečiokienė

PASVEIKINIMAS IR LINKĖJIMAI

Rašo ONA

"Mano brangieji:

"Aš esu tasai senelis su ilga, žila barzda, kuris kas metai Kalėdų laike, aplanko pasaulio vaikučius. Iš savo dovanų krepšio dalinu nevien vaikams džiaugsmą, bet kartu juokavimąsi, labdarybę ir draugingumą tarpe tų vyrų ir moterų, kurių širdyse dar neužgeso kūdikystės dvasia.

"Bet, mano brangieji, nenoromis man prisieina nusiskųsti. Aš radau, bekeliaudamas po pasaulį, kad tūlose šalyse aš esu nepageidaujamas svetys. Tose šalyse žmonės daugiau manimi netiki. Jie sėdi savo butuose desperacijoj paskendę manydami, kad gyvenimas juos apvylė, apgavo.

"Iš mano kelionės po pasaulį turiu prisipažinti, kad man dabartinė pasaulio padėtis nepatinka, nes pasaulio dvasia labai nerami: radau, kad pasaulis yra apimtas baime, nerimastimi. Ant tūlų rubežių maęiau apginkluotus vyrus ir kanuoles prirengtas momentaliam užpuolimui. Gi dirbtuvėse kiti visi išdirbinėja bombas vietoje išdirbinėti žaislelius savo vaikučiams.

"Daug šalių jaunimas — tas jaunimas, kurį aš taip myliu — maršuoja pasirėdę įvairių spalvų marškiniais, — juodmarškiniai, rudmarškiniai, žalmarškiniai, mėlynmarškiniai — it rekrutų batalijonai žengdami į naują karą. Tas jaunimas tyčiojasi iš manęs.

"Dabar atvykau į tą šalį, kuri man iš visų labiausiai patinka; čionais trys šimtai metų tam atgal aš aplankiau tūlus olandiečius, kurie apsigyveno vietoje, kurią mes šiandien žinome, kaip New Yorką. Aš pamenu, kaip čionais atkeliavusieji atšventė Kalėdas dengtuose vežimuose; kada laimės beieškodami jie leidosi vakaruosna. Tais laikais jaunosios motinos savo kūdikėlius įvyniodavo į vilnų skepetas ir prispaudus prie krūtinės patyloms dainuodavo seniai išmoktas daineles, o jų vyrai, žingsniuodami šalymais prie ratų saugojo savo šeimas nuo žvėrių ir laukinių žmonių. Jiems sustojus pakeliui pasilsėti aš jiems dovanas dalinau. Tie vyrai buvo žiaurūs, rūstūs, vienok jie mylėjo savo moteris ir vaikučius, nes jų širdyse degė artimo meilė.

"Gal jūs ir pamiršote, vienok aš pamenu su kokia drąsa, džiaugsmu ir be rūgojimo, tie pionieriai pergalėdavo visokias sunkenybes, apie kurias jūs šiandien, neturite mažiausio supratimo; kokį vargą jie kentė; palyginus jūsų gyvenimą, kad ir šiuose bedarbės laikuose, su jų gyvenimu tais laikais, tai jūs ištikro gyvenate laimingai. Kada užeidavo sniegas, tų pionierių vaikučiai kentėjo nuo šalčio; kada pritrūkdavo maisto, tie vaikučiai buvo alkani. Eidami bažnyčion jie girdėdavo laukinių šauksmus, vienok jie neužmiršo to Kūdikėlio, kuris užgimė stainelėj ir ant šieno buvo paguldytas, kaip ir nekurie jų kūdikiai gimė.

"Tai ištikrųjų buvo sunkūs laikai — sunkesni, negu dabar, vienok tie žmonės drąsiai žiūrėjo į ateitį, nenustojo vilties ir niekuomet savyje neauklėjo gyvenimo neapykantos, niekuomet nepasiduodavo desperacijai. Jūsų protėviai buvo pasiryžę susirasti sau laimingesnio gyvenimo, — vis jautė, kad kur nors jie tą laimę atras. Gal jūs nusistebėsite, jeigu aš jums pasakysiu, kad tais laikais žmonės buvo linksmesni, negu dabar; kad vaikų juokas buvo skambesnis, kuomet jiems reikėjo tris mylias pėstiems per sniegą į mokyklas eiti; kada jiems reikėjo karts nuo karto savu kvapu pirštukus pašildyti tose mažose mokyklose, kurios visiškai nebuvo panašios į tuos mokslo palocius kokius šiandien turime.

"Gal jūs ir trupučiuką ant manęs supyksite už tai ką aš čia jums noriu pasakyti, t. y.: šiandien jūs turite tokią pat progą laimės susirasti, kaip jūsų protėviai turėjo, jeigu jūs norėtumėt užsiganėdinti su mažiau, negu norite turėti; galima nemažai džiaugsmo turėti iš savitarpinių pasilinksminimų, vengiant desperacijos ir liūdėsio pageidaujant to kas negalima gauti. Per mano Kalėdų apsilankymus įvairiose šalyse aš patėmyjau, kad daugiausiai džiaugsmo per Kalėdas randi tarpe kaimiečių; tarpe vaikučių gyvenančių vargingose aplinkybėse; tarpe studentų, kurie pastogėse gyvena ir iš gyvenimo juokiasi. Aš tėmyjau, kad džiaugsmą galima rasti ir šaltam bute, kur besimeiluojanti porelė, viens kitam ranka laikydami, džiaugiasi savimi, nors be jokios šilumos — apart tos ką jų širdyse randasi. Meilė yra tai tikras džiaugsmo šaltinis.

"Džiaugsmą galima rasti, ir tarpe tų, kurie gyvenimą myli; tokie žmonės džiaugiasi išgirdę paukščio čiulbėjimą ir žvėrelio lakstymą; tokie žmonės džiaugiasi saulės spinduliais ir mėnulio magika, nes jie yra kokiu tai pajautimu su pačiu gyvenimu sujungti; tokie žmonės, pirm visko, užmiršta savo nedateklius ir pašventčia savo sielas tam darbui, kurį jie dirba savo artimo labui.

"Štai kokį pasveikinimą aš jums per šias Kalėdas teikiu. Šiuo laiku pasaulis apimtas rūpestimi — žmonės bijosi ateities, bijosi vargo, bijosi karo. Nesibijokite tiek daug! Žiūrėkite į ateitį besijuokiant, su pasitikėjimu, džiaugsmu ir artimo mile. Tuomi aš nesakau, kad gyvenimas yra lengvas, vienok didelė dalis jūsų kentėjimo paeina nuo jūsų pačių — ne nuo jūsų likimo; paeina — atleiskite mano atvirumą — iš baimės, neapykantos, netolerantiškumo, goštlumo ir nedoro pasielgimo.

"Tai, mano brangieji, šį kartą lai užteks, nes aš nenoriu jūs bereikalo varginti. Bet, per šias Kalėdas atminkite, kad gyvenimas yra geras, jeigu mes pasistengsime jį geru palaikyti. Užmirškite savo rūpesčius ir linksminkitės su savo vaikučiais. Užmirškite baimę ir džiaukitės, nes ir jūs rasite DŲ!"

Filmų artistė Dorothy Tree demonstruoja naują vilnonę nertinę.

Gerbiamosioms savo bendradarbėms ir skaitytojoms nuoširdžiai linkiu linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų 1940 Metų! I. TREČIOKIENĖ.

KALĖDŲ DIENOS

Kalėdų dienos - trumputės,
vaiskios,
Kaip sapnas lengvos, kaip žemė gilios,
Motulės meilėj, kaip žiedas tylios,
Kalėdų dienos, trumputės, vaiskios...

Varpeliai aukso vos prasiskleis jos—
Liūliuoja didį ir mažutėlį
Su šiaurės vėjais ir pasakėle,
Kalėdų dienos, trumputės, vaiskios...

D. Vinkšna.

KŪČIOS

Mes, šeimininkės, turime daboti, kad Kūčių pavyzdys nenustotų tos gražios senosios tradicijos, nepasidarytų tik triukšmingas baliukas. Su svečiais praleidžiame Velykas, vardines, vestuves, sukaktuves, tad visai nuoseklu, kad bent Kūčios pasiliktų tik šeimos nuotaikinga, graži šventė.

Tiesa, mažos šeimos gali po 2-3 šeimas bendrai kūčiavoti, bet tai tinka tik artimų giminių ar labai gerų bičiulių tarpe, kad sava šeimyniška nuotaika nenukentėtų. Į tokias sudėtines Kūčias einama su vaikais, taigi kad visi jaustųsi, kaip namie. Kūčių valgiai turi būti tie patys senoviški, kasmet pasikartojanti, nes kitaip Kūčios netektų savo prasmės, gražios tradicijos. Mūsų močiutės iš kartos į kartą perduodavo net staltiesę, kuri turi būti dengiama Kūčių vakarienei. Ir ar nemiela dabar pamatyti ant stalo tą pačią senoviškais pagražinimais papuoštą staltiesę, kurią matei dar tada, kai ją dengė mama, senelė. Ji taip maloniai primena mielą kūdikystę savųjų tarpe.

Miela, kai po staltiese šlama šienas, primenąs tvartelį ir visiems, be jokio skirtumo, išgelbėjimą atnešusį Kūdikėlį. Tad ar yra prasmės ieškoti naujienų, ypatingų valgių ar gėrimų Kūčių vakarienei? Aišku, tokia vakarienė turi būti graži, kultūringa, bet nuotaikinga ir miela ji bus tik tada, kai joje atsispindės gražios, prasmingos ir savos tradicijos. Tokioje nuotaikoje galima būti linksmiems, bet svaiginančio linksmumo priemonių ieškoti čia nedera, nes tada ta įspūdinga šventė netenka visos savo prasmės.

M. PUTINIENĖ SERGA

M. Putinienė iš Elizabeth, N.J. jau pora savaičių kaip guli St. Elizabeth ligoninėj, Elizabeth, N. J. Kol kas ligonė jaučiasi silpna ir kaip tik sustiprės jai bus padaryta operacija.

Apgailestaujame, kad p. Putinienė turės švęsti Kalėdas ligoninėj, tad linkime jai greito pasveikimo ir vėl dirbti Newark'o Moterų Klubo tarpe, kurio ji yra darbšti narė.

I. T-nė.

KALĖDŲ RYTAS

Rytas. Toks nuostabiai gražus rytas. Lengvutės grakščios snaigės dengia kelius, pilkus takelius, plikas medžių šakas. Kuklios eglės pasipuošusios baltais nuometais, didžiuojasi šiandien lyg pirmą kartą išvydę tokį baltą, skaistų, nekaltą rūbą. Puošiasi gamta, puošiasi žmonių širdys didele, didele meile gimusiam Jezuliui.

Šiandien gimė Jezus! Toks geras, šventas kūdikėlis. Gimė iš gražiausios kilniausios mergelės — Marijos. Kalėdos. Skamba, gaudžia Kalėdų varpai, nešdami toli... į vargdienių lūšnas, į turtuolių rūmus, į mūsų širdis ramybės, džiaugsmo aidus...

Tokia paslaptinga tyla, toks nuostabus, toks šventas rytas. Keliais, mažais takeliais žmonės skuba, tolėja į bažnytėlę pagarbinti užgimusį Jezų.

Puikiai išpuošta eglių vainikais, kurie skleidžia bažnytėlėj malonų it kodilo kvapsnį, tokia daugybė žvakučių liepsnelių spindi, ten toliau vargingoj stainelėj šypsosi Jezulis ant nekaltos mergelės — Marijos rankų. Mažytėms rankutėmis lyg laimina visų linksmas ir liūdnas širdis.

Gausingi vargonų akordai, plinta bažnytėlėj susiliedami su karštomis žmonių maldomis...

Taip miela, gera, rodos Jezus šypsosi į mūsų skurdžias sielas.

Ir susirinko čia visi atiduoti garbę gimusiam dangaus ir žemės valdovui.

Kalėdos!...

Skamba, gaudžia varpai skleisdami garbę aukštybėse, palaimą žemėj geros valios žmonėms.

Lucija Boreikaitė.

KALĖDOS IR TRADICIJOS

Dabartiniais sunkiais laikais vis dažniau tenka girdėti: nedarysime Kūčių, bereikalingos išlaidos: visuomet darydavome eglaitę, bet dabar vaikai paaugo, kam ji reikalinga, tik išlaidos. Neturime taip kalbėti.

Kas gražu, lieka visuomet gražu, o jeigu tai graži tradicija, tai ji mus riša dar su praeitimi. Tradicijas gi beveik visuomet išsaugodavo moterys. Ne tame tradicijos prasmė, kad Kūčios būtinai susidėtų iš dvylikos valgių jeigu jas valgys ir keturi žmonės ir ne tame taip pat, kad eglaitė būtų nuo žemės iki lubų ir jos papuošimas kainuotų daug pinigų. Bet svarbu, kad pati tradicija būtų išsaugota, o tokiu ar kitokiu būdu, tai priklauso tiktai nuo moters, motinos, žmonos ir šeimininkės. Pagal savo išgales ir supratimą jinai sugebės sudaryti kalėdinę nuotaiką. Įdomiais senais papročiais, menkniekiais jinai sugebės užpildyti ir pajvairinti kiekvieną valanda taip, kad vaikai, o drauge ir suaugę, bus kupini įspūdžių, iškilmingumo ir nuotaikos.

Kūčios gali susidėti ir iš kelių tradicinių valgių, bet stalas turi būti vistiek paruoštas pagal įsigyvenusį šeimoje paprotį, eglaitė gali būti mažutė ir stovėti ant stalo ir ant jos gali būti tik sidabriniai siūlai ir lemputės, bet vienas jos kvapas pripildys kambarius kalėdinės nuotaikos. Kambariuose vienas, kitas žaliumynas sudarys jau šventę. Kada namuose yra ta visa tvarka ir pačios šeimininkės nuotaika daug linksmesnė.

Taigi, ruoškimės savo mažiems naudingas ir malonias Kalėdas, taip rasime geriau, bet nepamirškime ir suaugusiųjų, nes mažiausias menkniekis duotas gera valia ir su meile, tik prisidės prie mūsų ir mūsų artimųjų laimės.

GIMIMO DIENA

Gimimo dienas turime visi. Jai turėti nereikia jokių mūsų pasižymėjimų, nei kokių nuopelnų. Kartą gimei ir kas met ta diena kartojasi, primindama mums, kad artinamės prie amžinasties... Taigi jeigu pradėti tas dienas iškilmingai apvaikštinėti, nebetektų mums kitokio darbo dirbti. Bet mes žinome, kad gimimo diena tik vienam asmeniui teturi reikšmės, tam, kuris ją pergyvena. Kitiems ji yra niekas. Tačiau kartais mes kokio nors mums brangaus žmogaus gimimo dienai suteikiame reikšmės, kuomet ją padarome kabliuku prie to žmogaus prikibti ir jam norint ar nenorint parodyti mūsų jausmus.

Tokiu kabliuku buvo gruodžio 7, kuri buvo gimimo diena ponios Ievos Trečiokienės, šio puslapio vedėjos. Tą dieną Newarko Moterų Klubo iniciatyva buvo surengta graži pramoga, gražioj vietoj ir į ją apgaulingu būdu atviliota p. Trečiokienė. Pramoga buvo jai surprizas, tik gal nebuvo surprizu jai pamatyti toje pramogoje tiek daug žymiųjų mūsų tautos dukrų, iš įvairių vietų.

Kuo gi skiriasi p. Trečiokienė nuo mūsų visų? Pirmiausia ji yra augusi šioj šaly, mokinusi šioj šaly, o tačiau, išliko ištikimesnė Lietuvos dukra gal už daugelį mūs, iš ten atvykusių, Lietuvoj užaugusių. Jos visuomeniniai darbai būtų tuščios pastangos bandyti atvaizduoti trumpame straipsnyje. Ji gi dirba su lietuviais ir lietuviams visą savo amžių! Šiuo tarpu aš tik noriu pasakyti, kad p. Trečiokienė yra užsipelniusi ir ypatingos mūsų pagarbos kaipo daug laiko paaukodama ir išimtinai moterų reikalams. O tai turiu minty jos pareigas, kaipo šio puslapio vedėjos. Toms, kurios nerašome, gal nelengva įsivaizduoti, kiek reikia medžiagos kas savaitę šį puslapį užpildyti. O iš mūsų labai mažas skaičius jai bandome padėti. O šio skyriaus mes visos laukiame ir reguliariai jis mus lanko. Taigi dirbti taip, kaip ponia Trečiokienė dirba, dirbti be jokio už tai materialio atlyginimo, tegali žmogus, kurio ne tik gyslose teka lietuviškas kraujas, bet kurio ir širdis plaka lietuviška meile.

Ir aš labai džiaugiuosiu, kaip džiaugiasi ir visos kitos, kad galėjau toj pramogoj dalyvauti ir nors dalelę savo jausmų parodyti mūsų brangiai šio skyriaus vedėjai, ponai Trečiokienei. Ilgiausių metų, mūsų brangi Vadove!

Pranutė

TUŠČIOS PAGYROS

Rašo ONA

(Pabaiga)

Man čia prisimena vienas gerai žinomas rašytojas. Pribuvęs Amerikon pusėtinai vargo patyrė delei nedarbo ir nemokėjimo šalies kalbos. Pagaliaus jam pasisekė gauti lietuvių tarpe gana gerą vietą prie tulo laikraščio. Žmogus dirbo ir džiaugėsi, bet nelaimė, pasisekimas jį pasivijo ir pasijutęs dideliu žmogum esant ne tik pradėjo manyti, kad tik jisai vienas viską žino, bet kartu ėmė niekinti tuos, per kuriuos jisai gavo progą laimę susirasti; po kiek laiko tas žmogus visai "nuo koto nusmuko"; visokie pagyrimai jam jokio džiaugsmo nepaliko.

Tarpe amerikiečių nuolat matome sutruškintus karjeristus. Darbštūs žmonės visada ketina dar didesnius darbus atlikti, bet laikas bėga, nei vieno nelaukia, o tie darbai, kurie turėtų būti atlikti pasilieka vien tų žmonių omenyj, nes jieji paprastai perdaug savimi pasitiki. O, kodėl jie tiek daug savimi pasitiki? Už tai, kad jų draugai neužmiršta nuolat jiems priminti kokie jie dideli žmonės yra.

Leeds, blekės išdirbėjas, kuris taip sakant, per naktį tapo multimilijonierium, kartą šitaip išsitarė: "Aš duočiau milijoną dolerių tam, kurs man pasakytų kaip galima apsaugoti turtingų tėvų sūnų nuo tų, kurie savo pagyrimais iš jo paiką daro". Leeds teturėjo vienatinį sūnų ir visi namiškiai viens už kitą lenktyniavo to vaiko gyrimais. Tas kūdikis tūkstančius kartų girdėjo koks jisai gražus, koks išmintingas, koks laimingas, ir t.t. Tokis su vaiku elgimasis nepriduoda jam svarbos, bet iš jo padaro saumylį, kuriam jo gyvenime niekas prasmės neturi tik "aš".

Vienok, sulig gamtos parėdymu, pasaulyj turi išsilaikyti lygsvara. Gamta nedaleidžia, kad keli gudragalviai valdytų visus, kurie negali taip nuosekliai protauti, kaip jie. Tą matome iš to, kad nepaisant kokį aukštą laipsnį tėvai atsiekia, arba kaip nekurie valdonai guodojami, vienok pagyris juos persveria arba paveikia jų vaikus.

Pavyzdžiui: neseniai teko susieiti su tūlu žmogum, kuris per savo rūpestingumą ir darbštumą išleido, arba davė savo sūnui gerą mokslą. Mat, tėvas suprato mokslo reikalingumą; jisai vis mane, kad laimingam gyvenimui mokslas reikalingas, bet sūnus, nors universitetą baigęs nemoka nei į paprasčiausią klausimą išmintingai atsakyti. Kas čia kaltas? Didžiuma senesnių žmonių užtikrino sau būvį, nors ir be mokslo, per savo pastangas ir sunkaus darbo, bet jų sūnai, kurie pagyrimais užauginti, paprastai yra tinginiai, arogantiški, pasipūtę, prisisėmę tokių keistų idėjų, kad niekas, su sveiku protu, negali su jais susikalbėti.

Iš to viso matome, kad reikia saugotis tų žmonių, kurie su pagyrimais nori parodyti savo draugiškumą. Gyvenime maž ne kiekvienam žmogui pasitaiko minėtos varnos rolę sulošti ir taipgi daugeliui prisieina lošti lapės rolę, tad apsidairykime ir pamatysime, kad, kaip ir toji varna su lape — milijonai žmonių gauna tai ko nori, o kiti milijonai netenka to ko jie nori — ir iš tokio tai sūkurio dalinai susidaro gyvenimas.

ŠYPSENOS

Profesorius (prieš egzaminus): — Egzaminacijų klausimai jau paduoti į spaustuvę. Dabar gal dar randasi klausimų?

Mok.: — Koks tos spaustuvės adresas?

—Tai Petras gavo B.A. ir M.A. laipsnius?

—Taip, bet jo T.E.V.A.S. dar vis jam siunčia pinigų.

Antanas: — Kaip mudu apsivesiva, tai aš visada būsiu su tavim.

Madeline: — O, ne tu nebūsi! Nors aš ir turtinga, vistiek tu turėsi eiti dirbti.

"DIRVA"

25 m. Jubiliejinis vajus

Tautinis savaitinis laikraštis eina 25-ti metai

Redaguoja žinomas rašytojas K. S. KARPIUS

Prenumerata metams:
Amerikoje ..... $2.00.
Pusei metų ..... $1.00.

Ekstra: kurie išsirašys laike Jubiliejinio meto, 1940, gaus Dirvą per 15 mėnesių už tą patį metinį mokestį, $2.00.

Susipažinimui viena laikraščio laida siunčiama dykai.

"DIRVA"
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio.

KNYGŲ SĄRAŠAS

Vienybėje neseniai iš Lietuvos gauta žemiau pažymėtos knygos. Jos visos yra įdomios skaityti ir su kai kuriomis verta susipažinti. Knygos parduodamos žymiai nupiginta kaina. Reikalaukite knygų asmeniškai, arba pasiųskite atviruką administracijos adresu ir reikalaujamos knygos Jums bus tuojau pasiųstos

V. Krėvė, Krėvės Raštai X t. 217 pusl. ..... .60
Anatole France, Taisa, Romanas, 205 pusl. ..... .50
V. Dovsinaitė, Janina arba Naujoji moteris, 240 pusl. .60
H. G. Wells, Pasaulių Karas, 175 pusl. ..... .50
Vyt. Bičiūnas, Mano Apysakos, 174 pusl. ..... .50
Pastogės Filozofas, ... .50
Attmannsbacher, Napoleono I Meilužė, 120 pusl. ..... .50
V. Stefansson, Eskimas Kekas, vaikams kn., 168 pusl. .40
Vyt. Alantas, Artisto Širdis, novelės, 207 pusl. ..... .50
E. Thompson, Vinipego Vilkas, vaikams kn., 96 pusl. .40
N. Nammarstrom, Trys Gamtos Pasakos, vaikams, 160 psl. .40
Liudas Gira, Žygio Godos, poezija, 118 pusl. 1.00
Liudas Gira, Paparčio Žiedas, misterija, 132 pusl. ..... .75
Balys Sruoga, Dievų Takais, 167 pusl. 1.00
P. Rozegeris, Kai Buvau Dar Vaikas, 107 pusl. ..... .50

Be šių aukščiau pažymėtų yra ir kitų įvairiausių knygų, kaip poezijos, scenos veikalų, daugiau pritaikintų mūsų gyvenimo aplinkybėms, prozos, beletristikos, apysakų, romanų ir kt.

Ypač tinkamų yra scenos veikalų, kaip komedijų, dramų, tragedijų ir operečių, kurias pastatyti lengvai įmanoma ir mūsų išeivijos gyvenimo sąlygose.

Kreipkitės į Vienybės administraciją ir Jūsų pageidaujamos knygos bus pasiųsta. Užeikite asmeniškai ir pasirinkite. Vienybės knygyne gausite įvairiausių knygų žymiai nupigintomis kainomis.

VIENYBĖ

VIENYBĖS METINIS KONCERTAS VASARIO KETVIRTĄ DIENĄ

Buvo paskelbta, kad mūsų dienraščio metinis koncertas ir kartu Lietuvos Nepriklausomybės Šventės atžymėjimas įvyks vasario 18 d. Bet paaiškėjus, kad kitos Brooklyno tautinės grupės priešakyje su Tautininkų Klubu jau buvo padarę sunkiai atitaisomus žingsnius Lietuvos Nepriklausomybės Šventės minėjimui vasario 18 d., tad VIENYBĖS metinį koncertą teko atkelti dviem savaitėm ankščiau.

Taigi dabar metinis mūsų dienraščio koncertas įvyks sekmadienį, vasario 4 d., 1940 m., Labor Lyceum salėje, Brooklyne. Šias permainas pranešdami, prašome kitų Brooklyno draugijų ir laikraščių nieko nerengti vasario 4 d., kad nepakenkus vieni kitiems. Taip pat prašome visus dienraščio VIENYBĖS skaitytojus, draugus, rėmėjus ir visus geros valios lietuvius dabar pasižymėti vasario 4 d. užimta ir paskirta jūsų dienraščio koncertui.

Parengimų Komisija.

Moterų Vienybės narių susirinkimas

Šį trečiadienį, gruodžio 20 d., 8 val. vak., Susivienijimo salėje, 197 Grand St., Brooklyne įvyksta Moterų Vienybės narių svarbus susirinkimas. Tai socialis mėnesinis susirinkimas, kuriame bus svarstoma daug organizacijos reikalų, veiklos klausimų ir Naujų Metų sutikimo rengiamo baliaus reikalai.

Visos organizacijos narės susirinkime prašomos dalyvauti ir kartu svarstyti visus reikalus.

A. Buivydienė, pirm.

Mirė

Gruodžio 15 d., Kings County ligoninėje mirė Povilas Sinkevičius, 78 metų amžiaus. Velionis gyveno 1101 36 Av., Long Island City. Kūnas pašarvotas namuose.

Laidojamas gruodžio 19 d. Šv. Trejybės kapinėse. Laidotuvių apeigomis rūpinasi laidotuvių direktorius J. Garšva.

Kur sutiksime Naujus Metus?

Naujieji Metai jau čia pat. Visi rengiamės triukšmingai senuosius metus palydėti ir naujuosius sutikti. Bet gi gal įdomiausiai ir smagiausiai bus dalyvauti Moterų Vienybės kostiumuotame baliuje, kuris įvyks Klasčiaus erdvioje salėje, Maspethe.

Visi mūsų brangūs draugai-draugės, rėmėjai-rėmėjos dar kartą šiuomi yra raginami iš anksto įsigyti bilietų pramogai N. Metų išvakarėse. Klasčiaus salėje tą vakarą sutiksite didžiumą savo draugų ir pažįstamų. Su jais drauge turėsite progos dar kartą mėginti rodyti savo gerą valią, daryti pasižadėjimus milžiniškiem pasiryžimam kitais smagesniais metais nuveikti, savo svajones vykdyti. Juk vidūnakty seni pergyvenimai ir pastangos ir nusivylimai nugarmės amžinon bedugnėn — gyvensime naują ir gal laimingesnį gyvenimą, vildamiesi visko geriausio.

Tokį ypatingą vakarą bus itin smagu praleisti Moterų Vienybės pramogoje. Rūpestingosios narės stengsis geriausiai viską sutvarkyti ir pridaboti. Jos pačios ir užkandžius maloniems sveteliams pagamins. Kiekvienas pasidabinęs kaip norįs, kaip jaučiąsis, kuo svajojąs ar svajojęs būti — turės progą pasireikšti jaukioje draugijoje.

El. Jurgėlienė.

Minėjo gimtadienius

Gruodžio 14 d. savo gimtadienį minėjo Vytautas Ūbarevičius. Draugų ir pažįstamųjų būrio buvo pasigautas p. Ginkaus palociuje.

Gruodžio 15 d. savo 27-tą gimtadienį minėjo Mrs. Catherine Yankus, Jr., gyv. 77 So. 3rd St., Brooklyne. Gimtadienio puotą sukaktuvininkė pati suruošė susikviesdama savo gimines ir artimuosius.

Pagerbti U. ir I. Baranauskai

GREAT NECK, L. I. — Gruodžio 9 d., J. Kasmočienės salėje, 91 Steamboat Rd., Gr. Neck, L. I. įvyko šauni surprizo parė, pagerbimui ponų U. ir I Baranauskų, gyvenančių 113 Steamboat Rd., Great Neck, L. I., proga 25 metų jų vedybinio gyvenimo atžymėti. Svečių dalyvavo arti 2 šimtai iš visų apylinkių ir iš tolimesnių kolonijų. Iniciatoriais buvo Ješkevičiai, Purenai, Pelkauskai, Richmond Hill, Umbrasai Ozone Pk., vietos vyriausia rengėja buvo Ona Klim, pagelbininkais A. Kasmočius, J. Žurlis, A. Šaskas ir visa eilė kitų.

Apie 9 val. vak. salėje jau buvo visi stalai užimti ir visi laukė su nekantrumu jaunavedžių. Neužilgo pasirodė jubilijantai salės duryse. Orkestrui grojant maršą buvo sutikti su vynu ir gėlėmis jų sūnaus, duktės ir draugų. Iš syk lyg norėjo pabėgti iš salės, bet pasijuto apsupti iš visų pusių ir pasidavė likimui. Po trumpų ceremonijų vakaro kaltininkai buvo pasodinti prie garbės stalo, kurį puošė milžiniško dydžio svočios ponios Shalinskienės parūpintas keikas. Svečiams užvalgius ir išsigėrus vakaro toast meisteris adv. J. W. Anselis, keliais žodžiais pasveikinęs ponus Baranauskus, iškvietė visą eilę svečių ir draugų ką nors pasakyti. Kalbėjo: Petrauskienė, G. N.: K. Armalavičius, Easton, Pa.: Gaškauskienė, Huntington, L. I.: grab. Shalins, Woodhaven, S. Karvelis, Vainauskas, Garšvienė, Grigonis, lak. P. Šaltenis, Karaziejus, Rimbas, Meškys, M. Bieliauskas - grab., J. Žurlis, A. ir P. Bečis, vienas svetimtautis, Smagoris, A. Klim, sūnus Julius ir duktė Elzbieta, svočia ponia Shalinskienė, svotas ponas Pelkauskas, J. Garšva - grab., ponia J. Kasmočienė, p. A. Kasmočius ir daugelis kitų. Po sveikinimų ir kalbų buvo įteiktos dovanos nuo vaikų ir draugų. Vėliau visi šoko ir linksminosi iki vėlumos.

Reporteris.

60-čiai metų praėjus

Brolių Woolworth penkių ir dešimtukų krautuvių didžioji korporacija atšventė savo gyvavimo šešiasdešimt metų. Ir amerikiečiams lietuviams šita viršminėtu vardu korporacija nėra kokia tai naujiena.

Šitos korporacijos krautuvėse mūsų tautiečiai yra investavę kuone apie milioninę sumą pinigų, nusipirkdami mažmožius dalykėlius tiktai už mažą kainą pinigais.

Šiandien, šios korporacijos krautuvės randasi beveik po visą platų pasaulį. Kanadoje, randasi 144 krautuvės, Anglijoje 750, Kuboje 8, Vokietijoje 82. Vis po mažesnį skaičių turi ir kitos valstybės. Pačioje Amerikoje jų randasi daugiau kaip vienas tūkstantis. O kas nežino dar ir 60-ties aukštų namo, kuris stovi vienas tų dangoraižių ant Broadway didžiajame New Yorko mieste.

Tik nuo 1936 metų ši korporacija įvykdė 726 statybas ir krautuvių įrengimus 635 miestuose. 46 krautuves įtaisė tuose miestuose, kuriuose šių krautuvių dar niekada pirmiau nebuvo.

Naujos statybos, krautuvių įtaisymai ir krautuvėse oro įgerinimai kainavo $44,000,000.

Woolworth korporacijoj akcininkų randasi 59,627. New Yorke yra 20,960 akcininkų.

V. J. V.

J. Panzevičiaus išleistuvės

Gruodžio 11 d., buvo suruoštos gražios išleistuvės gerb. John Panzevičiui (greatneckiečiui). Tą patį vakarą buvo p-lės L. Baranauskaitės gimtadienio paminėjimas. P-lė Birutė Klan., gyvenanti 117 Steamboat Rd., Great Neck, L. I., pavaišino skaniu tartu, užvardintu "Happy Birthday" ir "Last Goodbye."

Great Necko ir apylinkės lietuviams buvo gerai žinomas jaunuolis Panzevičius. Per paskutinius du metus dirba Baltimore, Md., Pan-American Airway Co., kaipo mechanikas. Gal dar pirmas lietuvis iš tos apylinkės dirbąs tokį atsakomingą darbą. O gruodžio 12 d., išskrido su "Bermuda Clipper" iš Port Washington, L. I. į PA Bermudą Is., (Br.). Atsilankiusieji tą vakarą buvo: p-lė Olga Bechis su broliu Ziny, p-lė Elizabeth Baranauskaitė su broliu Juliu, p-lės Grundulytės. Dėkojame už tas skanias vaišes.

Dalyvis *Alex Vaškys.*

Gražus bažnytinis koncertas

Pereito sekmadienio vakarą Apreiškimo parapijos bažnyčioje įvyko parapijos sidabrinio jubiliejaus minėjimą užbaigti didžiulis koncertas. Koncerto programa buvo sudėtinga iš bažnytinių giesmių.

Chorui ir solistam vargonais lydėjo parapijos varg. ir choro vedėjas p. J. Jankus ir jo sūnus Justas. Smuiku solo griežė M. Digrytė. Solistė Adelė Dragūnaitė ypačiai meniškai ir gražiai sugiedojo senesniųjų bažnytinių kūrinių. Kiti giedojo M. Buyokienė, K. Hoffmanas, A. Liutkiūtė. Parapijos choras gražiai ir meniškai pasirodė. Tinkamą pamokslą ir kalbą pasakė klebonas N. Pakalnis.

Žmonių bažnytiniame koncerte buvo gana daug, kas parodo parapijonų susipratimą.

SKELBKITĖS VIENYBĖJE

Surinktos aukos vilniečiams šelpti

ELIZABETH, N. J.—Aukavusių vardai. Po $5.00: J. Sakalauskas, J. Biekša.

Po $2.00: V. Stašinskas, J. Radzevičius, R. Jakimavičienė, M. Budreckis, K. Bernotas, B. Mockevičia, V. Žabarauskas, Mrs. Novakienė.

Po $1.00: K. kun. J. Simonaitis, prof. J. Žilevičius, A. Galatilius, J. Bruzgis, J. Savickas, G. Lisevičius, S. Morkevičius, F. Degutis, P. Yurgelevičia, A. Yankūnienė, J. Butkus, Mrs. Yurkšienė, Mrs. Kačinskienė, Mrs. V. Linkus, Mrs. M. Jasinauskienė, B. Barkauskas, P. Šeikūnas, Mrs. Lutvinienė, Mrs. Linkevičienė, Mrs. Mockevičienė, J. Sidaris, V. Žukauskienė, V. Gapšis, K. Čėsna, J. Biekša, A. Oškutis, Mrs. V. Tumienė, M. Kuniutienė, Miss Mackočiunaitė, Mrs. Gedminienė, Mrs. Balandienė, D. Petručionis, Mrs. Džiovalienė, Mrs. Grincienė, J. Brasiūnas, Mrs. Goštautienė, M. Sujieta, Mrs. Akulionis, Mrs. Devanas, Mrs. Savickienė, Mr. Kruger, Mrs. Janušaitis, A. Linkšis, Mrs. Burkauskienė, J. Budris, A. Krizonis, L. Draučikas, Mrs. Kaleinikas, J. Čeponis, J. Matuza, Mrs. Patrick, Mr. Baronas, Mrs. Jočius, Mr. Liutvinas, Mr. Jakimavičius, A. Gudaitis, J. Pužina, R. Jankauskienė, M. Kosakienė, K. Staniulis, K. Stulgis, V. Pauliukonis, V. Bernatonis, J. Patrick, Jr.

Viso _____ $90.00.
Smulkių surinkta ____ $34.37

Viso surinkta ir pasiųsta vilniečiam šelpt $124.37

D. Petručionis.

Graži filma

Roxy teatre New Yorke demonstruojama graži 20-jo amžiaus Fox filma vardu "Everything Happens at Night." Vyriausiose rolėse vaidina garsi suomių čiuožikė Sonja Henie ir Robert Cummings.

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĘ

Prašome atsiimti

VIENYBĖS ofise yra laiškas iš Lietuvos p. Vladui Mikalajūnui ir laikraštis iš Worcester p. Juozui Tamui. Jei adresatai neatsiims, už penkių dienų, korespondencija bus grąžinta siuntėjams.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

CLEMENT VOKETAITIS
Advokatas
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
TEL.: TRIANGLE 5-5422
168 GRAND STREET,
TEL.: EVERGREEN 8-7179

JULIUS DRESS SHOP
Artėjančių Švenčių pasirinkimas suknelių ir moteriškų paltų.
Drabužius gausite garantuotus ir daug pigiau, negu kitose vietose
Kalėdų Švenčių Proga
SPECIALIOS KAINOS
395 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.
TEL. EV. 7-9795

KADA DAUG JŪS VALGOT! GERIAT! RŪKOT!
PAŠALINA SKAUSMĄ VIDURIUOSE
GREIT BLAIVINA
Pleasant to take!
SINCE 1880
Parduodama Baruose ir Restauracijose
COSSACK PRODUCTS
237 West 69th Street
New York City
Tel.: TRafalgar 4-3070

Lietuviai! Kalėdų Švenčių reikmenis pirkite pas tuos lietuvius ir biznierius, kurie skelbiasi dienraštyje VIENYBĖJE.

RADIO PROGRAMA

Penktadienį, gruodžio 22 d., 6 valandą vakare, iš stoties WBBR, 1300 klcl.

Išgirskite tą įdomią lietuvišką programą, girdėsite daug naudingų žinių.

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
SVEIKATA LAIMĖ
PUSSVEIKIS - - - Jauties niekam tikęs—bejėgis? Neturi apetito, biaurūs pūslės skausmai? Rūkštis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo—vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE
Tapk sveiku.
KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS
229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4TOS GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

KALĖDŲ ŠVENTĖMS
Bus Maloniausia Dovana Visiems
DUOKITE GEROS DEGTINĖS AR SKANAUS VYNO BUTELĮ
Saldaus Vyno Galonas $1.25
LIETUVIŠKAME MONOPOLYJE
Republic Liquor Store
415 Keap St., Brooklyn, N. Y.

TARZANAS IR DRAMBLIŲ MEDŽIOTOJAI

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

97. Hyjarkas net nutirpo, kai Tarzanas stipriomis rankomis pagriebė jį lyg į spąstus. Kol jis spėjo atsipeikėti, Tarzanas apsuko jį aplink, lyg šiaudų [illegible] Ir nors šis milžinas visaip purtėsi, bet negalėjo išsisukti iš stiprių Tarzano rankų.

Visiems buvo dabar aišku, kad Hyjarkas Tarzanui nepavojingas. Bet čia susidarė kitas pavojus, paleistas iš narvo baisus liūtas, riaumodamas artinosi prie abiejų kovotojų. Žiūrovuose kilo didžiausias susijaudinimas. Liūto įsimaišymas į taip įdomią kovą buvo aiškiai nepageidaujamas.

Vieni žiūrovai juokėsi iš Hyjarko neapsukrumo. Kiti, prijausdami Tarzanui, šaukė apsisaugoti nuo atbėgančio liūto. Bet Tarzanas ir pats žinojo, kad liūtas ateina. Besigrumdamas su Hyjarku, jis kreiva akimi vis tėmijo baisų žvėrį, laukdamas, kol šis arčiau prieis, kad matyti jo štiprumą.

Liūtas buvo senas, nedidelis ir labai nusikankinęs. Matomai jis buvo ilgai nešeriamas, kad būtų piktesnis. Tarzanas pradėjo labai pyktį ant tų, kurie taip bereikalingai kankina žvėrį. Bepykdamas jis sumanė atkeršinti tiems nelaimingo liūto kankintojams. O dabar ir yra proga.

Kas bus toliau—žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

ESTATE OF A. J. VALANTIEJUS
T. Fred Lefevre—Manager
54-41—72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
TEL. NEWTON 9-4464

ESTATE OF BARRY F. SHALINS
(ŠALINSKAS)
Vestie E. Davis, Licensed Mgr.
84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

A. RODZEVICZ
(RADZEVIČIUS)
Tel. Stagg 2-4409
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. STagg 2-0783 Night HAvemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams